

מ"ת 28428/10/19 - בדיע ג'ית נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

19 מאי 2020

בפני כב' השופט ארנון דראל
מ"ת 28428-10-19 מדינת ישראל נ' ג'ית

המבקש

בעניין: בדיע ג'ית
ע"י עו"ד וסים דכוור

נגד

המשיבה

מדינת ישראל
ע"י עו"ד אביעד דוויק, פרקליטות מחוז ירושלים-פלילי

החלטה

1. לפני בקשה למתן "חלונות" מאיזוק לצורך חג אלפטר בתאריכים 24-26/5/2020. המבקש, שנעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, מבקש לצאת מהבית שבו הוא עצור בפיקוח כדי לבקר את חמש אחיותיו, המתגוררות בירושלים, בדיר אל אסד ובבאר שבע כנהוג בחג, וכן להתאווור עם אביו ואחיו הערבים. היציאה המבוקשת, כפי שאף הובהר בהמשך, היא למשך שלושה ימים, בין השעות 08:00 ל-23:00.
2. מלכתחילה כשהגיעה הבקשה לשולחני, סברתי כי אולי נפלה טעות וביקשתי מבא כוח המבקש להבהיר האם זו הכוונה, ואכן ניתנה הבהרה. הצעתי להסתפק ביציאה אחת למקום אחד למשך מספר שעות מצומצם לא התקבלה ומכאן ההחלטה.
3. כתב האישום שהוגש נגד המבקש מייחס לו עבירות של המתה בקלות דעת, סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, נהיגה במהירות העולה על המותר, ונהיגה ללא ביטוח. כמפורט בהחלטה מיום 1.12.19, המבקש נהג ברכב ללא ביטוח חובה, כשלצדו אדם נוסף. הרכב בו מדובר הוכרז עוד קודם לכן כ"אובדן להלכה", והוא רכש אותו ללא העברת בעלות. בנהיגתו מבית צפאפא לכיוון מזרח סיכם המבקש עם הנאשם הנוסף בכתב האישום לקיים תחרות נהיגה בכביש בגין והשניים אכן נסעו בכביש, והגבירו את המהירות עד שזו הגיעה ל-228 קמ"ש. בשלב מסוים המבקש איבד את השליטה ברכב, התנגש ברכב אחר שעמד ברמזור ודחף אותו. נהג הרכב נהרג ואשתו שישבה לצדו נפצעה באופן קשה.
4. שני תסקירי מעצר בעניינו של המבקש היו רחוקים מלהיות חיוביים, ואין לי אלא להפנות לתיאור הרקע בעבריינות והתרשמות מהמבקש, הערכת הסיכון שניתנה הייתה מדאיגה ובתסקיר הראשון אף לא ניתנה המלצה

לשחרור. המלצה כזו ניתנה, גם אם בדוחק, בתסקיר השני, לאחר שנתבקשה בחינת האפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני (מיום 25/11/19) כאשר שירות המבחן הבהיר כי "התרשמותנו כי רכיב הפקא"ל יוכל לתת מענה למוקדי הסיכון הייחודיים במצבו של בדיע, כהגבלת תנועה וכן לצורך בהרתעה מוחשית אשר תסייע בשמירת תנאיו".

5. על רקע כל זאת ונתונים אחרים כתבתי בהחלטה שאפשרה את שחרור המבקש ממעצר ואת מעצרו בתנאי פיקוח אלקטרוני את הדברים הבאים:

"המדובר במעשים חמורים מאין כמותם. המשיב וחברו נטלו שני כלי רכב והחלו להתחרות ביניהם בכביש שבו נוסעים כלי רכב אחרים, תוך אדישות מוחלטת לתוצאות האפשרויות של הנהיגה המסוכנת. השניים היו אדישים לסיכון ולמרבה הצער, הסיכון התממש. אדם אחד קיפד את חייו ואדם אחר נפצע באופן קשה. התנהגות כזו מקימה מתוכה את עילת המסוכנות, ומקשה על מתן אמון במי שנוהג כך.

לא זו אף זו, עילת המסוכנות מתעצמת נוכח השיפורים והשינויים שהמשיב הכניס לרכב, כדי להפכו לכלי מסוכן עוד יותר. אם לא די בכך, לחובת המשיב עבר פלילי בעבירה ביטחונית וכן עבר פלילי בעבירות תעבורה, הכולל בין היתר אי החזקה של רכב בשתי ידיים, עצירת רכב במקום המיועד לנכה, נהיגה במהירות העולה על המותר ועבירות תעבורה נוספות.

מכל אלה מתבקשת המסקנה כי גם מבחינת העושה וגם מבחינת המעשה, המדובר במי שמעשיו ועברו מעידים על מסוכנותו הרבה ומקשים מאוד על מתן האמון ההכרחי לשיחרורו לחלופת מעצר גם אם אין מדובר בחלופה אלא במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני.

למרות זאת מצאתי כי קיימים שיקולים אחרים, אשר מטים, גם אם בדוחק, את הכף לטובת שחרור. המדובר במסוכנות הנצמדת לנהיגה ברכב, שאותה ניתן להפיג בדרך שמידת ההגבלה הנובעת ממנה על החירות היא מצומצמת יותר, ככל שאכן ניתן להבטיח את שהותו של המשיב במעצר בית. בחירת חלופה הדוקה הכוללת מעצר בפיקוח אלקטרוני לצד פיקוח אנושי צמוד יכולה לתת מענה למסוכנות."

6. הבקשה שלפני היא לאפשר את היציאה לצורך קיום מצוות החג וביקור האחיות. בא כוח המבקש הפנה להחלטות אחרות שניתנו בקשר עם החג הקודם. המשיבה מתנגדת לבקשה וסבורה כי היא אינה יכולה לעלות בקנה אחד עם מעצרו של המשיב בתנאי פיקוח אלקטרוני, ומאיינת את התנאים המגבילים שנקבעו באופן בלתי מידתי, תוך שהיא מפנה לפסיקה שמבהירה את מהותו של המעצר בפיקוח אלקטרוני.

7. לאחר בחינת טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. אבהיר כי הייתי נכון לשקול, ואני נכון לכך גם כעת או בימים הקרובים, לאפשר את יציאת המבקש למשך מספר שעות בודדות באחד הימים, למקום אחד בלבד, אך איני רואה אפשרות לאשר יציאה לחמישה אתרים שונים שעתידה להימשך שלושה ימים (בא כוח המבקש הציע לבחון אפשרות לצמצם את היציאה ליומיים אך עמד על קיום ביקור אצל כל האחיות).

8. מטבע הדברים קיים רצון לאפשר את קיום מנהגי החג ולהימנע מלפגום בשמחת החג של מי שעצור או מצוי במעצר בית. אני ער גם לכך, אף שהדברים לא נטענו, כי הפגיעה בשמחת החג של המבקש עלולה לפגוע גם

באחיו או אביו המפקחים עליו. עם זאת, מכאן ועד יציאה הנפרשת על פני יומיים או שלושה לחמישה אתרים שונים המרחק רב.

9. היציאה מהמעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני אינה מובנת מאליה וחוק סדר הדין הפלילי [סמכויות אכיפה - מעצרים], התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים**) הגביל אותה. בסעיף 22 ד(1)(ג)(2) לחוק המעצרים נקבעו מטרות היציאה:

"חלון פיקוח יכול שיהיה לשם קבלת טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח, פגישה עם קצין מבחן בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולגבי מפוקח שהוא קטין - גם לשם לימודים בבית ספר, ויכול שיהיה לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר, או לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשמו";
[ההדגשה שלי - א.ד.]

10. המבחנים שעל בית המשפט להחיל כפי שהוגדרו בסעיף 22 ד(1)(ג)(1) לחוק המעצרים הם:

"...אם סבר בית המשפט כי יש מקום לכך, ומצא כי אין במתן אפשרות ליציאה כאמור כדי לסכל את מטרת המעצר בפיקוח אלקטרוני וכי יש דרך סבירה לפקח על המפוקח בזמן חלון הפיקוח;..."

11. אשר לאופן שבו על בית המשפט לשקול את פתיחתם של חלונות פיקוח נקבע בבש"פ 77/17 פלוני נ' **מדינת ישראל**, פסקאות 13-14 (11.1.2017) כי:

"מי שנעצר בפיקוח אלקטרוני הוא בגדר עצור, ולא בגדר משוחרר בערובה (חלופת מעצר), ומסטאטוס נורמטיבי זה גם נגזרות זכויותיו והמגבלות החלות עליו. אין מדובר בסטאטוס ביניים בין מעצר לשחרור בערובה אלא מדובר במעצר המתבצע בתנאים אחרים - לא מאחורי סורג ובריאח אלא במקום אחר שקבע בית המשפט, ותחת פיקוח אלקטרוני ותנאים מגבילים שנקבעו לגביו, חלף פיקוח של סוהרים וחומות הכלא. לסטאטוס המשפטי של מי שנתון בתנאי פיקוח אלקטרוני כעצור יש השלכות בהיבטים שונים (כגון לענין תוצאות הפרה של תנאי הפיקוח האלקטרוני), לרבות בהיבט הנוגע לעניינינו של "חלונות פיקוח"..."

הוראה זו של המחוקק מצביעה על כך כי חלונות פיקוח של מי שנתון במעצר בפיקוח אלקטרוני מוגבלות ככלל לצרכים אישיים חיוניים ("טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח"), או לצרכים טיפוליים-שיקומיים ("פגישה עם קצין מבחן" או "לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר"). ברוח זו יש ליתן תוכן גם להוראת העוללות בדבר התרת חלון פיקוח "לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשמו." מעבר לסייג הקבוע בחוק בדבר חשיבות התכלית, נדרש לדעתי גם שהתכלית תעלה בקנה אחד עם המגמה העולה מהתכליות שפורטו במפורש בחוק ועם תכליות המעצר בכלל..."

12. בחינת הבקשה במבחנים שנקבעו אינה מאפשרת לקבל אותה. אף שאני נכון להניח כי קיום מצוות החג

היא בגדר **תכלית חשובה אחרת**, היציאה המבוקשת, היא לשלושה ימים (או למצער שניים), למשך כל שעות היום (בין השעות 08:00 ל-23:00). נוסף על כך היא כרוכה בנסיעה בין חמישה אתרים, מדיר אלאסד בצפון לבאר שבע בדרום, בבחינת "סע וטייל ברחבי ישראל", תוך שלא נקבע מיקום מוגדר שאליו יועתק המעצר בפיקוח אלקטרוני.

13. מתן אפשרות כזו למי שהמסוכנות הנשקפת ממנו נובעת מנהיגה פרועה, ובשים לב לאמור בתסקיר שירות המבחן בהתייחס למשמעות המעצר בפיקוח אלקטרוני, אינה עולה בקנה אחד עם הוראות חוק המעצרים.

14. לא נעלמו מעיני ההחלטות שהגיש בא כוח המבקש אלא שאף לאחר העיון בהן, ובשים לב לכך שלא כל השיקולים שנמנו שם מתקיימים בענייננו, לא ראיתי לשנות מעמדתי כפי שפורטה לעיל.

15. הבקשה להתיר את היציאה המבוקשת, כפי שהוגשה, נדחית.

16. כפי שציינתי לעיל, הצעתי למבקש להסתפק ביציאה אחת למשך מספר שעות מצומצם ולמקום אחד (ר' עמ' 32, ש' 4-6), אך הצעתי לא התקבלה. ככל שהמבקש יבקש בכל זאת לאפשר לו יציאה כזו, יוכל לפנות שוב בצירוף המועד המבוקש, ומקום שהייה שבו הוא מבקש לשהות.

ניתנה היום, כ"ה אייר תש"פ, 19 מאי 2020, בהעדר הצדדים (בהסכמתם).

המזכירות תעביר את ההחלטה לבאי כוח הצדדים.